

Uppföljning 500-uppdraget för Linköpings kommun, antal platser

Förslag till beslut

1. Informationen noteras.

Ärende

Detta är en uppföljning av det av kommunstyrelsen beslutade uppdraget, kommunstyrelsen 2018-11-13, § 413 (KS 2018-555). Uppdraget innebär att antalet arbetsmarknadsanställningar samt utvecklingsplatser inom kommunkoncernen ska öka med 500 platser 2019-2020 jämfört med 2018. Dessa nya platser ska skapas inom kommunens ordinarie linjeverksamhet (arbetsmarknadsanställningar) och inom Idrott och Service (utvecklingsplatser) och en mindre del inom bolagen.

Uppföljningen visar att Linköpings Kommun under 2019 har skapat 144 nya platser inom ordinarie verksamhet såsom skola, vård och omsorg samt 42 stycken nya platser inom Idrott och Service det vill säga totalt en ökning med 186 platser, vilket ligger något under målet som är 225 stycken platser 2019. För 2020 är uppdraget resterande 326 platser även om ambitionen är så många som möjligt. De flesta av platserna idag återfinns inom Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen (177 stycken) samt Idrott och Service (122 stycken).

Uppdraget bedöms kunna genomföras som planerat och 500 nya platser bedöms kunna levereras totalt för 2019-2020. Viljan att ta emot och inställningen hos chefer, fackliga och medarbetare bedöms god. Det finns en medvetenhet och en vilja att bidra.

För att öka mottagandet och säkra ett hållbart arbetsmarkandsåtagande som arbetsgivare är ett antal åtgärder vidtagna. Dessa är exempelvis en informationsfilm riktad till chefer. I den beskrivs alla fördelar med att ta emot en arbetsmarknadsinsats, det stöd chef och verksamhet erbjuds samt en digital introduktion i handledning. Flertalet återkommande besök har också skett ute i verksamheterna och på arbetsplatser i syfte att öka antalet platser.

Verksamheten på Idrott o Service har optimerats i form av samnyttjande av handledare, lokaler samt maskinpark vilket har lett till att öka andelen deltagare i närtid och på sikt.

För att ytterligare säkra ett hållbart arbetsmarknadsåtagande föreslås åtgärder såsom ökat stöd till arbetsplatshandledarna så att uppgiften hamnar på en rimlig nivå, förbättra stöd i att göra platsprofiler samt öka antalet placeringar på deltid. Dessa är under genomförande. En förutsättning för att utveckla sysselsättning och aktivitetsförmåga mot arbete hos individen är att antalet sysselsättningsplatser i reell miljö ökar, exempelvis genom att vissa idag upphandlade uppdrag förläggs som verksamhetsuppdrag på Idrott o Service är en förutsättning för att hantera uppdraget inom ram.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Uppföljning 500-uppdraget för Linköpings kommun, antal platser, 2020-04-23

Bakgrund

Arbetslivet har under den senaste tiden genomgått en omfattande förändring med högre krav på utbildningsnivå och kunnande. Det har medfört att många så kallade enklare arbeten har försvunnit på arbetsmarknaden. Det har även skett en ökad individualisering av arbetet med ökade krav på personliga egenskaper såsom flexibilitet, stresstålighet och social kompetens.

Samtidigt som den totala arbetslöshetsnivån minskat under de senaste åren, så har den samtidigt ökat för vissa grupper. Diskrepansen mellan arbetskraftsbristen och medborgare med en lång väg för att nå upp till arbetsmarknadens krav gör att arbetslösheten bland utsatta grupper fortsätter att vara hög.

Linköpings kommun har många högkvalificerade tjänster med krav på högskoleutbildning vilket leder till att personer från utsatta grupper inte är behöriga att söka arbeten som utannonseras. En avslutad gymnasieutbildning är avgörande för att göra individen anställningsbar. Många personer som lever i utanförskap med ekonomiskt bistånd, eller som befinner sig i etableringsprocessen når inte heller den efterfrågade kompetensnivån i närtid.

Linköpings Kommun som arbetsgivare har en viktig roll i att skapa förutsättningar för dessa individer genom att erbjuda platser. Inom kommunen ska därför arbetsmarknadsanställningar och utvecklingsplatser öka med 500 platser under 2019-2020 jämfört med 2018. Hälften av dessa platser det vill säga cirka 250 ska återfinnas inom ordinarie verksamhet. Resterande platser ska återfinnas inom företrädevis Idrott och service det vill säga 250 stycken. Dessa platser ska i så stor utsträckning som möjligt vara i en reell miljö, där delaktighet och utveckling av aktivitets- och arbetsförmåga utvecklas mot självförsörjning.

Denna uppföljning återger hur väl målet är uppfyllt samt redogör för att antal förslag som ytterligare kan stärka förutsättningar för mottagande i våra verksamheter.

Uppföljning

Platshantering

De platser som har tillskapats inom verksamheterna syftar till att ge deltagarna möjlighet att pröva på att vara i verksamheten och arbeta vid sidan av ordinarie medarbetare. Huvudsyftet med arbetsmarknadsplatsen är att skapa kunskap och intresse för ett framtida arbete i Linköpings kommun samt att säkerställa en god handledning till deltagaren för att den ska få stöd att komma vidare till utbildning eller reguljär anställning. Exempel på uppgifter att utföra som deltagare utför samt platsdata för 2019 presenteras under respektive förvaltning. Hur många av placeringarna som avser personer som har uppburit

försörjningsstöd innan arbetsmarknadsåtgärd i förvaltningarnas verksamheter är inte möjligt att redovisa då dessa uppgifter inte finns tillgängliga. Se fördelning per förvaltning/kommunalt bolag nedan. Med utfall menas uppnådda antal platser.

Platserna inom Idrott och service syftar till att deltagarna utvecklar sin aktivitets- och arbetsförmåga mot anställningsbarhet och egen försörjning. För deltagarna i denna kategori krävs ofta en längre tid i sysselsättning med olika former av extrainsatt stöd samt språkutveckling. Det är av vikt att arbetsmiljö och arbetsuppgifterna är av reell karaktär för att främja utveckling, delaktighet och motivation. Processer för att kunna förlägga uppdrag inom kommunen till Idrott o Service pågår, dels för att öka deltagarnas delaktighet och bidrag till Linköpings Kommun i reella arbetsuppgifter, men också för att kunna dämpa kostnaderna för verksamhetsuppdraget på Idrott och Service.

Måluppfyllelse

Uppdraget till kommunkoncernen är att öka antalet platser under 2019-2020 med 500 stycken. Av dessa ska cirka 225 stycken nya platser skapas inom kommunens ordinarie linjeverksamhet och 25 stycken inom de kommunala bolagen samt 250 inom företrädevis Idrott och service på två år. Behov av kompletterande platser inom utbildning för vuxna är tydliggjort och kommer att utvecklas under 2020, i kombination med platserna.

För den praktiska hanteringen av antalet platser så fördelades antal platser ut per förvaltning enligt nedan. Utbildningsförvaltningen, Leanlink och Idrott och service samt Kultur och Fritidsförvaltningen har bidragit stort med en ökning av antal platser.

Beräkning av platser

En placering på en plats inom ordinarie verksamhet, ska pågå som längst ett år, i specifika fall kan placeringen förlängas med sex månader om deltagaren har, eller ska, påbörja studier. Vissa placeringar har varit under 2-3 månader medan andra har pågått längre än ett år och sex månader, vilket påverkar antal tillgängliga platser.

Förvaltning	Antal platser 2018	Antal platser 2019	Ökning/minskning 2019 jämfört 2018
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	80	177	+ 97
Leanlink (varav Idrott o Service)	25 70 OSA 10 utv platser 12 Omsorg	57 70 OSA 52 utv platser 12 Omsorg	+32 +42
Verksamhetsstöd och service	2	2	+0
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	3	3	+0
Kommunledningsförvaltningen	1	2	+1
Kultur- och fritidsförvaltningen	8	20	+12
Social- och omsorgsförvaltningen	1	3	+2
Summa	212	398	186

Utmaningar i platshanteringen

Det finns utmaningar kopplat till hantering av platser inom ordinarie verksamhet. Primärt rör det sig om svårigheter i matchningsprocessen samt att vissa av arbetsmarknadsplaceringarna, utifrån individernas behov, blir längre än ett år, vilket gör det svårt för verksamheten att ta emot ytterligare placeringar.

En annan utmaning är att det finns en begränsad möjlighet att ta emot deltagare i arbetsmarknadsåtgärd på grund av att verksamheterna har många nyanställda samt elever/studenter att introducera och handleda. Exempelvis introducerade medarbetare i äldreomsorgen minst en person var under 2018 (cirka 1200 medarbetare, 1380 nya att introducera och handleda). Verksamheterna har också ett stort antal APL-praktikanter (APL=arbetsplatslärande) från gymnasiet och den kommunala vuxenutbildningen i sina verksamheter och belastningen är mycket hög på handledarna.

Målgruppen för arbetsmarknadsinsatser har också ibland ett större behov av handledning på arbetsplatsen än vad arbetsplatsen kan erbjuda. Ordinarie

personal har inte utrymme att handleda i den omfattning som deltagaren har behov av. En praktisk aspekt är att flera av våra verksamheter ligger utanför stadskärnan där det i ett fall krävs körkort att ta sig till eller att det tar cirka 45 minuter med buss och dessa platser är svårmatchade.

Viljan att ta emot arbetsmarknadsanställningar och inställningen hos chefer, fackliga och medarbetare bedöms god. Det finns en medvetenhet och en vilja att bidra.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

De platser som har tillskapats inom Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter syftar till att ge deltagarna möjlighet att pröva på att vara i verksamheten och arbeta vid sidan av ordinarie medarbetare. Vissa av uppgifterna som utförs bidrar även till att avlasta medarbetare inom skola och förskola med uppgifter som inte ställer krav på utbildning, dock ersätter de inte ordinarie medarbetare. Exempel på uppgifter som en arbetsmarknadsinsats kan innebära; vara en extra vuxen tillsammans med ordinarie personal, stöd vid påklädning och avklädning i samband med utevistelse, behjälplig med pyssel och aktiviteter ta fram och plocka undan material, avlastning vid måltid (duka och plocka bort), resurs rastvärd, resurs bussvakt, biblioteks- och cafeteriavärd, postutdelning samt kopiering och sortering.

Verksamheterna har ett stort antal APL-praktikanter från gymnasiet och den kommunala vuxenutbildningen i sina verksamheter och belastningen är hög på handledarna. Totalt var det 370 APL-placeringar från barn- och fritidsprogrammen 2019 och antalet kommer under 2020 att öka ytterligare.

Leanlink

Leanlink har totalt bidragit med 57 platser under 2019. Inom vissa verksamheter förlängs insatsen längre tid än ett år, vilket bidrar till färre nytillkomna platser. Det finns också verksamheter som har svårt att ta emot deltagare på grund av verksamhetens uppdrag, exempelvis psykiatriboenden. Det finns även begränsad möjlighet att ta emot deltagare i arbetsmarknadsåtgärd med anledning av att verksamheterna har många nyanställda samt elever/studenter att introducera och handleda. Till exempel introducerade medarbetare i äldreomsorgen minst en person var under 2018 (cirka 1200 medarbetare, 1380 nya att introducera och handleda). De framtagna platsprofilerna har utformats utifrån verksamhetens förutsättningar och möjligheter, vilket har inneburit att några har varit inriktade mot omvårdande uppgifter, deltagaren har gått bredvid sin arbetsplatshandledare för att skapa intresse för- och få en bild av yrket. Andra platser har inneburit resurs i kök eller vid sociala aktiviteter. Exempel på uppgifter som en arbetsmarknadsinsats kan innebära är; resurs i kök, resurs daglig verksamhet, resurs sociala

aktiviteter, resurs städ, resurs vårdboende (delta i omvårdnadsuppgifter med handledning).

Under hösten har HR-arbetsmarknad informerat ledningsgrupper inom hemtjänst och äldreomsorg för att sedan erbjuda varje chef djupare individuell information. Detta har resulterat i fler inlämnade platsprofiler.

Arbetsmarknadscentrums (AMC) arbetsmarknadskonsulenter har följt upp samtliga deltagare på plats och därigenom stöttat både deltagare och arbetsplats.

Idrott och service

Under 2019 har verksamheten optimerat sin verksamhet genom samnyttjande av befintlig personal, lokaler och maskinpark, detta för att kunna ta emot fler deltagare inom samma verksamhetsuppdrag. Arbete med att få ytterligare kommunala verksamhetsuppdrag som grund för verksamheten pågår. Idrott och service bedriver insatser genom verksamhetsuppdrag initierat och bekostat av arbetsmarknadsnämnden. Idrott och service har bidragit med totalt 134 platser 2019.

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service har bidragit med 2 platser under 2019. En platsprofil har haft inriktning ”resurs film, textning och administration” på HR-service, samt en ”resurs arkivassistent” på stadsarkivet.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har bidragit med 3 platser under 2019. Exempel på uppgifter som en arbetsmarknadsinsats kan innebära är; resurs arkivering och resurs administration. Med förvaltningens utmaning att rekrytera mer erfarna medarbetare har mycket tid och resurser lagts på att introducera och handleda nyexaminerade/erfarna nyanställda samt praktikanter från universitetsutbildningar. Detta gör att det finns en begränsad möjlighet att ta emot deltagare i arbetsmarknadsåtgärder. Inom förvaltningen är det få arbetsuppgifter som går att konkretisera till praktikplatser inom 500-uppdraget. En något ökad möjlighet kommer finnas i och med att en permanent vaktmästare finns på plats, som kommer att kunna vara arbetsplatshandledare.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen har bidragit med 20 platser under 2019. Friluftsmuseet Gamla Linköping har bidragit med 7 av platserna, Stadsbiblioteket, tillsammans med närbiblioteken, 5 platser samt Kulturscener och ungdom 8 av platserna. Förvaltningen har bidragit med 3 platser mer än fördelningen (17 platser). Exempel på uppgifter som en arbetsmarknadsinsats kan innebära är; resurs arkivering, resurs vaktmästeri och trädgård, resurs lokalvård och trivselskapande, resurs bildhantering, resurs städ, vaktmästeri

och café, resurs djurskötsel och vaktmästeri, resurs sortera och ställa upp böcker samt medier.

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen har bidragit med 2 platser under 2019. En plats har varit på den administrativa staben, där placeringen har varit i receptionen som resurs service och underhåll. Den andra platsen var på överförmyndarenheten som resurs administration, uppgifter som ingått; arkiv, enklare administration samt service.

Social- och omsorgsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen har bidragit med 3 platser under 2019. En plats på Hagdahlska seniorcenter med inriktning resurs IT och teknik. De andra två platserna har varit på Bostadsenheten, med inriktning resurs flytt, städ och inredning.

En enkät har skickats ut till förvaltningens samtliga chefer för att undersöka möjligheterna att ta emot deltagare. En workshop, med syftet att ta fram platsprofiler, har genomförts. Sju chefer och tre representanter från HR deltog, representanter från HR-arbetsmarknad fungerade som processledare. De förslag som framkom arbetar förvaltningen vidare med.

Utöver arbetet på förvaltningen så pågår också ett aktivt arbete med att ställa högre krav i Social- och omsorgsförvaltningens avtal med kommunens utförare att ta emot personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Vidtagna åtgärder 2019

Ett hållbart arbetsmarknadsåtagande förutsätter en professionell hantering och organisation, tydliga roller och uppdrag samt ett väl utarbetat stöd för chefer och verksamheter. För att säkra ett hållbart arbetsmarknadsåtagande antogs därför under 2018 en riktlinje för ett hållbart arbetsmarknadsåtagande.

- En informationsfilm riktad till chefer har tagits fram. I den beskrivs det alla fördelar med att ta emot en arbetsmarknadsinsats, det stöd chef och verksamhet erbjuds av Arbetsmarknadscentrum och HR-arbetsmarknad samt vilka förväntningar som ställs på verksamhet.
- Förtydligande i arbetsgivarprocessen så att deltagarens syfte och mål med insatsen, planering, omfattning och behov av anpassning och yrkeshandledning beskrivs.
- En digital introduktion i handledning har tagits fram som erbjuds varje arbetsplatshandledare inför mottagande av deltagare. Arbetsplatshandledaren erbjuds även två föreläsningar som kompetensutveckling under 2019, en kring mångfald och integration samt en kring ”personen bakom diagnosen”.

- Arbetsgång har tagits fram tillsammans med de fackliga organisationer som har yrkesområden vilka är vanligast förekommande.
- Flertalet återkommande besök har skett ute i verksamheterna och på arbetsplatser i syfte att öka antalet platser.
- En rutin för utbetalning av handledarpeng är fastställd och genomförd.
- Under oktober 2019 genomfördes en arbetsmarknadskongress. Syftet var att tydliggöra uppdraget och visa på vikten av arbetsmarknadsåtagandet och påverka attityder inom Linköpings Kommun.

Åtgärder inför 2020

I samband med delårsuppföljningen i augusti 2019 gjordes en kartläggning av chefernas upplevelse inom Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen av placeringarna och vilka åtgärder de kunde se som skulle kunna möjliggöra fler placeringar. Det är tydligt att viljan finns hos de flesta verksamheterna att ta emot deltagare från Arbetsmarknadscentrum. Åtgärder som föreslås för att kunna öka antalet platser är:

- Sprida goda exempel, det finns rektorer som har hittat fungerande former för mottagande med flertal placeringar
- Ökat stöd till arbetsplatshandledarna så att uppgiften blir på en rimlig nivå
- Förbättra stödet i att göra platsprofiler.
- Öka antalet placeringar på deltid då det är ett behov hos deltagarna och det har tydliggjorts både från Arbetsmarknadscentrum och vad verksamheterna i högre grad önskar. Tydligare förmedla informationen om möjligheten att ta emot på deltid.
- Utveckla sysselsättnings- och utvecklingsplatser inom Idrott o Service genom att nyttja kommunala uppdrag som bas för utförande.
- Utbildning för vuxna i form av språkstöd samt kombination av arbetsplatser och SFI behöver utvecklas.

Arbete pågår med att vidta åtgärder utifrån utvärderingen. Förnyad utvärdering kommer att göras i mars 2020, i samband med delårsrapport ett.

Kommunala mål

Av kommunfullmäktiges övergripande mål bidrar ärendet till målen attraktiv arbetsgivare samt god och hållbar kompetensförsörjning.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Under perioden januari – september 2019 deltog kvinnor i Jobbslussens arbetsmarknadsinsatser i högre omfattning än män, 64 procent var kvinnor. Fler kvinnor än män fick försörjningsstöd under samma period, vilket bör påverka fördelning vid arbetsmarknadsinsatser. Det går inte att få fram statistik gällande könsfördelning för platser inom kommunen efter sammanslagningen av Jobbslussen och Jobb- och Kunskapstorget då de redovisar externa och upphandlade tillsammans med kommunala platser.

Samråd

Samråd har skett med biträdande HR-direktör, social och omsorgsdirektör, utförardirektör, miljö och samhällsbyggnadsdirektör, utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör, HR-chefer i de kommunala förvaltningarna samt avdelningschefen för Arbetsmarknad och integration och affärsområdeschef Stöd och Service. Samtliga tillstryker förslaget på uppföljning.

Uppföljning och utvärdering

Relevanta nyckeltal i personalbokslutet analyseras och redovisas från ett förvaltningsperspektiv. Uppföljning och utvärdering sker även i de strategiska stöddialogerna mellan HR-direktör och förvaltningsledningen

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ärendet har informerats enligt MBL § 19 2019-10-09 och förhandling enligt MBL § 11 skedde 2019-10-24.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
HR-direktör, Sonja Erlandsson